

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

54 Parochus, vel alius sacerdos, de illius, vel ordinarij licentia, cur matrimonijs contrahendis interesse debet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

retia contrahere non liceat, si tamen contrahit, verum, & validum iudicandum est. cap. non oportet. 28. q. 1. & glo. ibi. & DD. in 4. dist. 29.

DECISIO XLV.

45 Sponsalia quantumlibet nulla ob aliam causam, quam ob defectum consensus, ante Concil. Tridentinum impedimentum publicae honestatis, impediens, & dirimens Matrimonium inter sponsam, & omnes consanguineos sponsi usque ad quartum gradum, & e contrario inter sponsum, & omnes sponsae consanguineos usque ad quartum gradum, & produxerunt: cap. l. de spons. in 6. c. sponsam de spons. Post Tridentinum autem sponsalia de iure nulla, nullum effectum impedimenti publicae honestatis pariunt, sed neque modo tale impedimentum etiam ex sponsalibus validis natum, nisi in primo tamen consanguinitatis gradu impedit, ita ut sponsa modo cum consanguineo sponsi, qui vltiori gradu, quam primo, prioris sponsi consanguineus esset contrahere poterit; sicut e contrario sponsus, cum consanguinea sponsae, quae illi vltima primum gradum consanguinea esset, non autem cum ea, quae in primo gradu esset consanguinea, contrahere valet, ita Conc. Tr. sess. 24. cap. 3. de refor. matr.

DECISIO XLVII.

Ex cons. 3. alias 4. de despon. imp.

46 Quamuis duo impuberes, quorum masculus annos quatuordecim non compleuit, nec femina duodecim iure humano prohibente, Matrimonium contrahere non possunt: cap. Puberes, de despon. imp. ex iusta tamen causa, puta pro bono pacis, ut tales validum inter se Matrimonium contrahant, Papa dispensare potest. c. 2. de despon. impub.

DECISIO XLVII.

Ex cons. 40. alias 1. de conuers. coniug.

47 Cum lex Concilij Tridentini sess. 25. cap. 1. de ref. matr. prohibeat generaliter, imo vniuersaliter & negative, ne quis ante finem anni nonitatus professionem faciat, & lex generalis, praesertim vniuersalis & negativa, vniuersaliter intelligenda sit, c. Solite. §. fin. de maior. & obed. teneri sponsa de praesenti, cuius sponsus, ipsa renuente, religionem est ingressus, habitum quo suscepit, tam diu expectare, donec elapso probationis anno professionem emisit nec praefigi potest terminus aliquis sponso, iuxta quem, vel profiteatur expresse, vel ad sponsam redeat, pro iure antiquo statutum fuit. cap. ex publico, de conuer. coniug. & cap. commissum. de sponsa.

DECISIO XLVIII.

Ex cons. 41. alias 12. de cland. desponsat.

48 Dispositio omnis verbo fieri potest, nisi scriptura ad actus valorem requiratur; gl. in cap. 1. de cons. in 6. in fi. unde & licentia quam dat parochus sacerdoti, ut contrahendo Matrimonio inter sit, sufficit ut sit verbalis, & probari possit per testes, cum iura nulla specialiter requirant, ut licentia haec per scripturam concedatur.

DECISIO XLIX.

Ex cons. 42. alias 10.

49 Matrimonium bona fide contra ius humanum contrahentes, & longo tempore parati decem annis continuati in sua bona fide permanere relinqui debent. cap. quia circa. de consang.

DECISIO L.

Ex cons. 43. alias 44. deest in Nouis.

50 Qui contracto Matrimonio legitimo per verba de praesenti cum puella nubili nondum tamen per copulam cognita, rem postea cum foru sua habuit sine vltia obtenta dispensatione cum dicta puella contrahere potest: eo quod Matrimonium cum ea contraxit, antequam impedimentum hoc affinitatis in primo gradu superuenit, & impedimentum affinitatis superueniens post contractu

Matrimonium non illud dirimit, nec impedit quoad vinculum: cap. discretionem. de eo qui cogn. consang. vxor. indiget tamen adulter dispensatione ad debitum coniugale ab ea petendum; ob id dictum impedimentum affinitatis, cap. ad limina. 30. q. 1. innocens vero illud petere potest.

DECISIO LI.

Ex cons. 45. alias 6. de elande. desponsat.

51 Matrimonium tempore pestis, vel alia de causa contractum, coram sacrista ecclesiae parochialis, clerico minorum ordinum solum, de licentia facta sibi ad id per parochum eiusdem ecclesiae, nullum, & irritum est; Cum pro forma substantiali Matrimonij in Concilio Trident. sess. 24. cap. 1. de ref. matr. statutum sit, quod vnus ex eis coram quo Matrimonium contrahendum est, sacerdos sit; adeo ut nec parochus, nec Episcopus sive Ordinarius hanc assensum nisi ei, qui sacerdos est, delegare possit.

DECISIO LII.

Ex cons. 46. alias 4.

52 Nisi deles sponsi, qui dum in infidelitate essent factis tamen sponsalibus de futuro se semel cognouerunt carnaliter; sine animo tamen tunc Matrimonium consummandi, existimantes adhuc nullum posse inter eos Matrimonium esse, eo quod secundum leges eorum non publice & legitime contraxerant, ad fidem conuersi Matrimonium per verba de praesenti contrahere debent secundum formam Concilij Tridentini, ita ut faciendae sint proclamationes per quas si iouentur cognati, vel affines intra quartum gradum, verum Matrimonium sine dispensatione contrahere non possunt, licet ante conuersionem, & baptismum potuissent; quia simul ac christiani effecti sunt, ecclesiae legibus subiiciuntur. Arg. cap. 1. de cons. & cap. gaudemus de divor. & cap. non debet. de consang. & affin. & Conc. Trident. sess. 24. cap. 1. de ref. matr.

DECISIO LIII.

Ex cons. 47. alias deest in Nouis.

53 Matrimonium inter se contrahere volentes, & timentes impedimentum sibi in conuente, cuius sunt incola factum tri, & ideo in aliam civitatem longe ab illa sitam abeuntes, in qua post aliquot dies ibi morantes Matrimonium in facie ecclesiae contrahere volunt, illud facere debent praesente parocho, vel alio Sacerdote de parochia ipsius, vel ordinarij licentia, id est, Episcopi, vel Vicarij eius Generalis arg. gl. sing. Cle. i. ver. praesens parochus, vel alius Praelati habentis iurisdictionem quasi Episcopalem, qui superior esset Parocho loci, cuius Parochianus est, qui, vel quae contrahere vult; quidem etiam habent Caedimules in suis titulis, cap. ls qui. de maior. & obed. cum proprius contrahentis Parochus in Conc. Trid. sess. 24. cap. 1. de ref. matr. intelligatur, in cuius parochia contrahentes habitant tempore, quo Matrimonium contrahunt.

DECISIO LIV.

54 Cum parochus extra suam parochiam, & Ordinarius extra suam diocesim priuata persona censentur, sed tamen quoad exercenda in suam potestatem, i. terra adiuncta glo. ff. de off. praesid. & proclamationes tribus continuis festis diebus faciendae sunt in parochia in qua contrahendum est; ea. fina. de clandest. despon. & Innocen. & Pan. ibi. Nec licentia parochi, vel ordinarij ad contrahendum Matrimonium extra suam diocesim; Nec praesentis parochi, ordinarij, aut ab eo licentia, extra territorium, vel diocesim suam sufficit sed necessaria omnino est praesentis parochi, vel alterius Sacerdotis de ipsius parochia, seu ordinarij licentia, in propria parochia, vel diocesi, ut Matrimonium valide secundum Concil. Trid. forma in sess. 24. cap. 1. de ref. matr. contrahatur; Eo quod ratio quare Conc. desiderat praesentiam parochi, vel sacerdoti ab eo, vel ab ordinario licentiam in Matrimonio contrahendo sit, ut cum maiori auctoritate, quam habet in subditum in eo loco, in quo contrahitur Matrimonium, fiat Quae auctoritas plane cessat, cum eiusmodi praesentia

extra parochiam, vel territorium, vbi persona priuata habetur, exhibetur.

DECISIO LV.

Ex consil. 48. alias 7.

Qui iureiurando mulieri dicit, vt illam ad se cum cumbendum inducat, non habeo aliam nisi te, vel promitto tibi me non aliam ducturum vxorem nisi te, aut aliam mulierem non ingressuram domum meam nisi te ipsam, nec in foro conscientiarum, aut in foro exteriori sponsalia cum illa contrahere censetur: Potest tamen iudex eum in foro exteriori compellere, & tenetur ipse ob deceptionem, & diffamationem ad matrimonium cum ea contrahendum, arg. l. vnica, §. fi. C. de rapr. virg. Pan. in c. ex parte, de sponsal. nisi mulier hanc obligationem illi remittere contenta fuerit, c. Præteres, de sponsal.

DECISIO LVI.

Ex consil. 49. alias 3.

Plebeius se Nobilem primogenitum, & diuitem fingendo, matrimonium cum Nobili puella ex illustri familia contrahebat, seruata forma in id necessaria per Concilium Tridentinum, sess. 24. ca. 1. de ref. matr. inducitur, quamuis huiusmodi dolis vtendo peccat, quia tamen penitus in errorem personæ inducere non videtur, (qui solus ipso iure matrimonium annihilat, c. 1. 29. q. 1. & ait Nau. in Manual. c. 22. num. 32.) de rigore iuris matrimonium validum, nec regulariter separabile contraxisse censetur. Quia vero error talis, ad errorem personæ, & conditionem seruilem proximè accedit, & ex tali matrimonio multa scandala, & homicidia probabiliter sequi possunt, matrimonium tale si consummatum non fuerit, Papa iuste dissoluit. Glo. celebr. in ca. ex publico, de conuers. coniug.

DECISIO LVII.

Ex consil. 50. alias 29. de penit. & remis.

Quando gratia a Papa in vtroque foro obtenta ad contrahendum matrimonium in aliquo gradu prohibito propter surreptionem occultam sit nulla, & impetrantes in Dataria solent compositionem soluere, non potest penitentiarius Maior sic contrahentes ad dictam compositionem solvendam cogere, si cognita postea surreptione de super dispenset, neque etiam aliquid sponte datum pro munere accipere; Eo quod Penitentiarius Maior vbique gratis expedire tenetur, prout in illius facultatibus exprimi solet; teneturque etiam in suis literis testari cas gratis vbique esse expeditas: Non dicitur autem gratis expediri, quoties aliquid per viam compositionis exigitur, quia exigitur ab inuito, est extorqueretur glo. in c. exigit de censibus in 6. verb. exigit.

DECISIO LVIII.

Ex consil. 51. alias 2. de refer.

Cum in lege id videtur concessum, quod non inuenitur prohibitorum cap. consulisti, 2. q. 5. & gl. c. 1. verbo inuenitur. de trans. prælat. dispensatio super impedimentum matrimonij obtenta valet, etiam si ad eam obtinendam quis nullum speciale mandatum acceperit. argum. l. quidam relegatus, ff. de reb. dubijs. gl. & Bal. in c. ad autes, de rescript.

DECISIO LIX.

Ex consil. 52. alias 4. de claud. despon.

Præsentia parochi vnius contrahentium, vel alterius Sacerdotis de ipsius, vel ordinarij licentia, quæ ex Concilio Trident. sess. 24. cap. 1. de ref. matr. decreto ad matrimonium contrahendum requiritur, sufficit siue in vici, siue in femina parochia contrahatur ex Nau. in Man. c. 25. nu. 144.

DECISIO LX.

Ex consil. 53. alias 5. de cogn. spir.

Sponsi ante Concilium Trident. se carnaliter cognoscentes Sanimo, & affectu vxorio, & prolem suscipientes, quam in periculo mortis constitutam pater baptizat, verum ma-

trimonium contrahunt, nec aliquam ex tali baptismo pater cognationem quæ nocet, aut impedit vsum Matrimonij contrahitur, ad limina, 30. q. 5. Quia per actum bonum in necessitate factum, matrimonio antea contracto præiudicari non debet: Sponsalia vero ante Trident. & postea in locis, in quibus non est publicatum aut receptum, per carnalem copulam vxorio affectu habitam, in verum Matrimonium transeunt: Qui vero in simili necessitate sumi, & fornicatæ suæ filium baptizat, cognationem spirituales impedimentum, & dirimentem Matrimonij contractum contrahit: c. 1. de cogn. spir. in 6. Diuersa etenim est ratio baptizantis filium suum ex vxore, & filium ex Concubina habitum eo, quod in priori casu agitur de non præiudicando matrimonio iam contracto, in posteriori vero agitur de non præiudicando contrahendo: ita vt baptizans in necessitate fornicarium filium includitur sub illa regula, nimirum quod inter baptizantem, & patrem, & matrem baptizati oritur cognatio impediens, & dirimens contractum matrimonij, ca. 1. de cogn. spir. in 6. quod impedimentum per Concilium Tridentinum, sess. 24. cap. 2. de refer. matr. non tollitur. Baptizans autem in tali necessitate filium suum ex vxore a tali impedimento contrahendo excusatur cap. Ad limina, 30. q. 1. & Nau. in Man. ca. 22. nu. 40.

DECISIO LXI.

Ex consil. 54. alias 16.

Parochus accersitus a volentibus matrimonium contrahere, & contrahentibus per verba de presenti coram parochio, & testibus, validum matrimonium contrahunt, quamuis parochus nihil dicat, vel etiam si dicat, Ego vos postea coniungam.

DECISIO LXII.

Ex consil. 1. in Nouis, deest in antiquis.

Matrimonij Sacramenti materia est consensus vtriusque, verba autem, vel signa, quibus illa idoneè exprimitur, forma ex Nau. in Man. c. 22. nu. 20.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 13. in Nouis, deest in antiquis.

Impedimentum Matrimonij probabiliter ignorans, etiam si monendus non sit quoad effectum vitandi peccatum, eo quod probabilis ignorantia excusata peccato, cap. 1. de consil. & ignorantia de reg. iur. in 6. & S. Tho. 1. 2. q. 6. ar. 3. ad effectum tamen, vt matrimonium valeat, & adepta dispensatione valide de nouo contrahi possit, aut non, admoneri debet, ita Nau. in Man. c. 22. nu. 47.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 14. in Nouis, deest in antiquis.

Matrimonium in gradu prohibito contrahentes, si postea in notitiam impedimenti veniant, obtenta dispensatione, de nouo contrahere debent, alioquin matrimonium non est validum: Siquidem matrimonium, quod a principio fuit nullum, a potestate aliqua humana confirmari nequit; nisi consensus de nouo ex quo legitimum matrimonium, quod est Sacramentum, oriatur, post sublatum impedimentum, adueniat.

DECISIO LXV.

Ex consil. 15. in Nouis, deest in antiquis.

Quamuis Sacramentalia, & Sacramenta, excepto baptismo in morte ab hæretico, vel schismatico se enter accipiens peccat; quia tamen benedictio nuptiarum, siue bene, siue malè ab hæretico accepta, vinculum essentialis matrimonij, nec auget, nec minuit, cum hoc indissolubile sit, ex Matt. 19. & c. quos Deus, 33. q. 2. a Sacerdotibus Græcis, hæreticis, & ritum Ecclesiæ Romanæ blasphemantibus benedictionem nuptialem accipientes, nec vxores relinquere possunt, & ad sic relictas, etiam si secundas duxerint federe tenentur, c. 1. & vlt. de sponsa. duorum.